Hírek

Pályázati lehetőség

Az RMKT országos elnöksége pályázatot hirdet kutatási tevékenységre „A szolgáltatások helyzete a román gazdaságban” témával. A három legjobb tanulmányt díjazzuk, a nyertes tanulmány pedig a vándorgyűlés egyik szekciójának lesz a vitaindító előadása. A tanulmánynak magában kell foglalnia: a szolgáltatási szektor alakulását, összehasonlítási elemzést a közép-kelet-európai és nyugat-európai helyzettel, kiértékelés, perspektívák bemutatása. Pályázati határidő: 2004. június 30. Korhatár: 35 év, díjazás: 1. díj: hatmillió, 2. díj: négymillió, 3. díj: kétmillió lej.

VI. Ifjú Közgazdász Találkozó

A Romániai Magyar Közgazdász Társaság Ifjúsági Frakciója (RIF) 2004. május 14–16. között a székelyudvarhelyi helyi szervezettel és a Modern Üzleti Tudományok Főiskolájával közösen Székelyudvarhelyen szervezi meg a VI. Ifjú Közgazdász Találkozót, melynek központi témája: **Vállalkozzunk fiatalon az EU küszöbén.**

A rendezény programtervezete:

2004. május 14., péntek

16.00: Regisztráció, elszállásolás
18.00 – 20.00: RIF közgyűlés, beszámolók
20.00: Vacsora

2004. május 15., szombat

09.00 – 10.00: Reggeli
10.00 – 10.15: Megnyitó
10.15 – 10.55: Szervezeti kultúra és menedzsmentt (Bakacsi Gyula EMTE rektorhelyettes, Budapest)
10.55 – 11.35: Vállalatértékelés a gyakorlatban (Vass Attila cégtulajdonos, Kolozsvár)
11.35 – 11.50: Szünet
11.50 – 12.30: Megbízhatóság – hitelesség – avagy miért van szükség a könyvvizsgálatra? (SzakácsPaál Erzsébet cégvezető, Székelyudvarhely)
12.30 – 13.10: Társadalom, gazdaság, környezetvédelem (Buday Sántha Attila habil. tanszékvezető egyetemi tanár, Pécsi Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi Kar, Agrár-, Környezet- és Regionális Gazdaságtan Tanszék)
13.10 – 15.00: Ebéd
15.00 – 16.20: Bankok és az értékpapírpiac Magyarországon 2004-ben, európai bank- és értékpapírdiplomák (Száz János tanszékvezető egyetemi tanár, Befektetések tanszék, BKÁE, Budapest és Lotfi Farbod, elnök-vezérigazgató, Deutsche Bank, Budapest)
16.20 – 17.00: A humán erőforrás-fejlesztés aktuális kérdései, felnőttképzés (Péter Gáborigazgató, Sepsiszentgyörgy)
19.00: Színházi előadás
20.30: Állófogadás

2004. május 16., vasárnap

08.00 – 09.00: Reggeli
09.00 – 10.00: A konferencia kiértékelése
Hazautazás

További információk és jelentkezési lap igényelhető személyesen az RMKT székházánál: Kolozsvár, Aurel Suciu (Kövespad) u. 12. sz., vagy telefonon: 0264-431488, email-en: rmkt@from.ro, weblapon: www.rif.iandistudio.com és www.rmkt.ro.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk.

A KGK (Közgazdász Klub) 2004. március-április-májusra tervezett programja

• A KGK (Közgazdász Klub) március 31-én, szerdán a Babeș-Bolyai Tudományegyetem Közgazdasági Karának Campus épületében fogja megszervezni a már hagyományossá vált OMEV (Országos Menedzsment Esettanulmánymegoldó Verseny) helyi szakaszát. A verseny lényege, hogy a versenyző csapatoknak egy cég bizonyos problémájára kell megoldást találniuk. A helyesnek vélt megoldást be kell mutatniuk a cég képviselőjének, aki majd a számára legmegfelelőbb megoldást választja. Az a csapat nyer, aki talált megoldásával elnyeri a cégvezető kegyeit, s így továbbjuthat az országos döntőre. Az országos döntőt szintén a KGK szervezi majd, ami idén Szovátafürdőn kerül megrendezésre május 21–23. között a Teleki Oktatási Központban.

• Az országos döntőre a négytagú csapatok majd az ország minden részéről érkeznek, egy-egy egyetemi központot, így Bukarestet, Brassót, Nagyváradot, Csíkszeredát, és természetesen Kolozsvárt képviselve. Az országos döntő nyertes csapatának megadatik a lehetőség a magyarországi döntőn képviseltetnie egyetemi központját, és természetesen az erdélyi régiót is.

• A KGK elnöksége április-május hónapban tanulmányi utat tervez a Bukaresti Tőzsdére. A program lényege, hogy a kolozsvári magyar egyetemisták belelássanak egy tőzsde belső működésébe is. Előnyben részesülnek a pénzügy szakon tanulók, de természetesen bárki jeletkezhet majd. Az egyetemistáknak csupán annyi a feladata, hogy figyeljék a plakátokat, szórólapokat, hirdetéseket, és kapcsolódjanak be a KGK rendezvényeibe, mert nem bánják meg.

Mindenkit szeretettel várunk a KGK rendezvényeire!

Rezumatul revistei în limba română

Memento – Rolul lui Kossuth Lajos în perioada reformelor

SOMAI JÓZSEF

Articol de fond, conține aprecieri privind activitatea lui Kossuth Lajos, conducător al revoluției din 1848, primul guvernator al Ungariei libere, cu ocazia aniversării a 110 ani de la moartea marelui revoluționar maghiar.

Debit și credit

SZABÓ KATALIN

Sub acest titlu autorul, pe baza unei documentări istorice bogate, citând un număr mare de reprezentanți ai gândirii economice din cele mai vechi timpuri, prezintă rolul și importanța evidenței contabile, a contabilității în dublă partidă în dezvoltarea societății. Se arată că din 1445, când călugărul franciscan Luca de Burgo Sancti Sepolcro Pacioli, "economistul" papei Leo al X-lea, a descoperit contabilitatea în dublă partidă, "cartea mare" prezenta în totdeauna o dublă față: pe de o parte reprezenta mijlocul și simbolul unei minuțioase și sistematice gândiri economice, pe care Werner Sombar o așeza, ca importanță, alături de descoperirile lui Galilei și ale lui Newton, pe de altă parte emana suflul unui calcul rigid, paranoia câștigării de bani, cruzimea nemiloasă a acestora. În cartea mare de două ori doi totdeauna este patru, chiar și atunci când contabilii "pricepuți", pentru externi, fără nici o remușcare, o majorează la cinci, sau o diminuează la trei. În cazul în care bilanțul prezintă pierderi, cartea mare prin vocea ei secretă semnalizează fără întârziere. Studiul lui Pacioli are două laturi, două părți: debit și credit, ceea ce înseamnă că nimeni nu poate să se prezinte veșnic numai în calitate de creditor. Jenialitatea contabilității în partidă dublă constă în aceea că în cartea mare cele două partide sunt într-o relație inseparabilă.

Mic istoric de economie

NAGY ERNŐ

Lucrarea prezintă situația economică a românilor din Ardeal înainte de primul război mondial. Pe baza unei bogate bibliografii, cărți, studii, articole, în marea lor majoritate aparținând unor autori de vază române, autorul prezinta modul în care populația română din Ardeal, beneficiind din plin de efectele desființării jobăgiei în Ungaria, deci și în Ardeal după revoluția din 1848, depășind Rusia țaristă (1861) și Principatele Române (1864). Desființarea jobăgiei a schimbat simțitor situația materială a românilor din Ardeal, majoritatea lor fiind iobagi. Autorul redă părerea autorului român, care într-o lucrare spune "eliberarea gospodăriilor sătești de dijmă și de robot însemnat renașterea economică și socială a acestor gospodării." Beneficiind de atenție din partea autorităților austriace, drept recunoaștere a participării populației române de partea lor în revoluția din 1948-49, în situația economică a țărănimii române se poate observa o îmbunătățire. Tot în această perioadă apare pătura meșteșugarilor și comercianților români, precum și cea a gospodarilor mijlocii, pături sociale, dezvoltarea cărora se intensifică în perioada dualismului (după 1864).

Caracteristic pentru această perioadă intensificarea achiziționării de către populația română înstărită a terenurilor agricole de la proprietarii maghiari înglobați în datorii, ajutată de băncile române în plină dezvoltare. Se evidențiază în această acțiune Banca Albina înființată în 1872, dar și alte bănci române din Transilvania, numărul cărora la sfârșitul secolului al XIX-lea depășea cincizeci. Dar și cooperativele de tip Raiffeisen, organizate de Reuniunea Română a Agricultorilor, numărul cărora a ajuns în 1913 la doisprezece, au avut o contribuție meritorie. După afirmațiile marelui scriitor ardelean Ion Slavici, în a doua jumătate a secolului terenurile agricole posedate de români în Ardeal s-a înzecit, însumând în total circa un milion de hectare.

În continuare se tratează în lucrare dezvoltarea activității meșteșugărești și a comercianților români. Dimensiunile dezvoltării se poate deduce și din numărul mare a asociațiilor meșteșugarilor români care funcționau la Blaj, la Lugoj, la Sibiu, la Sebeș, la Sălișteș, la Miercurea etc., în 1907 s-a înființat o asociație și la Buda-pesta. Activitatea comercială avea o pondere și mai mare. Centrul comercianților români era Brașovul, într-un procent de 90 domina exportul spre România. Deasemenea activitatea bancară a luat proporții. Numărul lor, împreună cu filialele lor, în 1914, atinsese 221. Dezvoltarea imputuasă a acestora a fost posibilă datorită faptului că Banca Austro-Ungară, precum și băncile maghiare asigureau discontări avantajoase băncilor române

În încheiere autorul concluzionează că guvernul maghiar nu poate învinuit că ar fi dus o politică discriminativă față de populația română din Ardeal, șovinismul economic era necunoscut în Ungaria.

Activitatea instructiv-educativă și pregătirea profesională în secuime

DÉZSY KINGA

Pornind de la afirmația că posibilitățile de dezvoltare ale unei regiuni în mare măsură sunt determinate de nivelul învățământului, de nivelul activității de instruire, întrucât condiția sine qua non a dezvoltării economice, a unei productivități de înalt nivel, depinde de pregătirea generală și profesională a populației - în cadrul ei - a forței de muncă, lucrarea analizează sistemul de organizare a învățământului în România și în cadrul lui a celui din Secuime. În ceastă regiune, din cele 24.000 de instituții de învățământ din țară, funcționează 2367 institute cu limbă de predare maghiară, respectiv secții în care învățământul se

desfășoară în limba maghiară. În Secuime numărul total al instituțiilor de învățământ se cifrează la 1831, din care 921 sunt cu limbă de predare maghiară. Aceasta înseamnă că aproape jumătate a instituțiilor cu limbă de predare maghiară din țară funcționează în regiunea locuită de secui. Institutele cu limbă de predare maghiară au cea mai mare pondere în județul Harghita (85%), ceea ce este firesc, având în vedere că procentul populației maghiare în acest județ este cel mai mare, din totalul populației. În anul 2002 în această regiune a țării numărul instituțiilor de învățământ s-a micșorat cu 31 de unități, față de numărul lor din anul școlar 1998-1999. De fapt în ultimii patru ani se poate constata o permanentă tendință de scădere, în primul rând datorită micșorării numărului de elevi.

În lucrare se arată că ponderea elevilor care învață în limba maghiară la nivel republican (4,6%) este mult sub ponderea populației maghiare în totalul locuitorilor țării (7,8%). Situație similară întâlnim și în Secuime (53,5% față de 60,9%). În această privință pe locul întâi se situează județul Mureș (30,09% față de 41,8%). Cifric din 211.241 de școlari și de copii din grădinițe, doar 113.027 frecventează institute cu limbă de predare maghiară. În schimb numărul copiilor maghiari care frenventează instituții cu limbă de predare română, în anul școlar 2001-2002, a fost 98.214 ceea ce înseamnă că numărul celor care învață în limba maghiară depășește doar cu 7% numărul celora care învață în limba română. Pe forme de învățământ situația se prezintă după cum urmează: numărul celor din grădinițe este 25.000, celor din școli și gimnazii aproape 65.000, învățământul liceal este frecven-tat de 16.734 tineri, cel postliceal de 1.355, iar învățământul pro-fesional cu limbă de predare maghiară 5.326. Și mai rea este situția în pregătirea de maiștri, unde numărul lor abia atinge 75, pon-derea lor în învățământul profesional este doar 18% din totalul elevilor din învățământul tehnic maghiar.

În patru ani numărul elevilor în sistemul învățământului public s-a redus cu zece mii, ceea ce reprezintă o scădere de 5%. În ultimii patru ani în învățământul general și gimnazial numărul elevilor a scăzut cu aprope zece mii, ceea ce înseamnă o micșorare cu 5% față de situația din anul școlar 1998-1999. Diminuarea a fost și mai mare (7,5%) în anul 2002 învățământul general și gimnazial.

O minoră îmbunătățire se poate observa la învățământul liceal, unde apare o creștere de 1,5% a numărului de elevi, aceasta se explică și prin succesele absolvenților liceelor teoretice la concursurile de admitere în învățământul superior.

Pe baza unor studii efectuate de Asociația Pedagogilor Maghiari s-a constat că în momentul de față cea mai mare dificultate în sistemul învățământului în țara noastră o constitui, pe lângă întreruperea bruscă a procesului de reformă și intensificarea tendinței de centralizare, lipsa transparenței în finanțarea învățământului și dominanța subiectivismului în finanțare. În asemenea situație planificarea din partea autorităților locale este imposibilă chiar pe termen scurt. Frecvent conducerea instituțiilor de învățământ nu are informații privind fondurile din care va putea gospodării în cursul anului școlar. În această situație nu ne putem mira că la concursul pentru ocuparea postului de director se prezintă concurenți sub 25% față de numărul posturilor de director.

Se arată în continuare situația frecventării învățământului superior de tinerii din această regiune. După 1990 s-a putut constata orientarea în număr mare a tinerilor spre institutele de învățământ superior din Ungaria. Anual numărul lor atingea aproximativ 3.000. Situația s-a schimbat începând cu crearea de linii maghiare în unele instituții de învățământ superior de stat (Univ. Babeș-Bolyai, Universitatea de Medicină și Farmacie din Târgu Mureș, precum și cu înființarea de secții detașate în Secuime, științe economice în Sfântu Gheorghe, geografie-turism în Gheorgheni, matematică-informatică la Miercurea Ciuc), reorganizarea învățământului pedagogic în structura Universității Babeș-Bolyai, cu plasare în localități din provincie (Odorheiu Secuiesc, Târgu Secuiesc, Aiud, etc.). Un eveniment important a fost înființarea Universității Maghiare Sapientia cu ajutor financiar acordat de guvernul maghiar, cu facultăți la Miercurea Ciuc, Târgu Mureș, Cluj. Ca urmare în prezent funcționează învățământ superior în șapte orașe din Secuime: Sfântu Gheorghe, Târgu Secuiesc, Miercurea Ciuc, Gheorgheni, Odorheiu Secuiesc, Târgu Mureș, Miercurea Nirajului. În lucrare sunt înșirate specialitățile ce pot fi studiate în limba maghiară în această regiune.

După părerea autorului, pentru viitor, problema cheia a învățământului maghiar este asigurarea unui înalt nivel calitativ, corespunzător cerințelor. De aceasta depinde în mare măsură dezvoltarea economică și a acestei regiuni. Numai un învățământul de înalt nivel calitativ va putea contribui la întărirea economică a regiunii, la menținerea comunității, a culturii naționale.

Sistemul de finanțare directă a organizațiilor civile din România

WINKLER GYULA

În lucrare autorul prezintă noile posibilități privind reglementarea sistemului de sprjinire a organizațiilor civile, pe care le oferă noul cod fiscal, care - prin cele 300 de articole - a reușit să realizeze într-un procent de peste 80% unificarea normelor sistemului de impozite și taxe în țara noastră. Restul de 20% este reglementat în Codul Vamal. Ele sunt completate de unel norme parțiale, dintre care cea mai mare importanță o are Codul de procedură fiscală, precum și instrucțiunile metodologice de aplicare ale Codului fiscal, instrucțiuni aprobate prin ordinul guvernamental nr. 44/2004. Textul publicat al acestui ordin, din păcate, prezintă și unele lipsuri. Pe ansamblu noua reglementare prezintă mare importanță, deoarce majoritatea organizațiilor civile

utilizează surse externe, care s-au dovedit insuficiente, erau lipsite de stabilitate, din care cauză nu dădeau posibilitate organizațiilor să elaboreze strategii pe termen lung. Cu începere din anul bugetar 2005 se dă posibilitate contribuabililor de a ajuta în mod direct funcționarea organizațiilor civile, la alegere liberă, impozitul lor de venit, până la o cotă de 1% a impozitului.

Se arată în mod concret procedura de aplicare a sistemului, menționându-se însă că detaliile procedurale urmează să fie reglementate prin odinul ministerului finanțelor publice.

În încheiere autorul face unele aproximații cu privire la numărul contribuabililor și la sumele care vor fi folosite anual efectiv în acest scop, pornind de la încasările bugetului de stat, luându-se drept exemplu realizările din Ungaria, țară în care deja de mai mulți ani (1997) funcționează cu succes acest sistem.

Noutăți în reglementările economice și financiare – Partea XXII–

Autorul prezintă noutățile în domeniu economic și financiar apărute în Monitorul Oficial 17/2004 – 216/2004, Partea I. grupându-le după cum urmează:

1. impozite, declarațiile ce urmează a fi înaintate fiscului de contribuabili,
2. amortizarea, recalcularea mijloacelor fixe,
3. contractele de muncă, sume ce trebuie plătite,
4. taxe vamale, TVA, , impozitul pe lux, spălarea banilor, impozitul pe venit,
5. privatizare, reduceri pentru întreprinzători mici și mijlocii, echilibrări financiare în agricultură, norme pivind bursa de valori,
6. auditare financiară, verificări contabile,
7. pensii, burse,
8. norme contabile, funcționarea cooperativelor de credit,
9. retrocederea imobilelor și terenurilor, obligații privind prevenirea incendiilor, obligații privind folosirea aparatelor de casierie,
10. călătorii în străinătate, denumirea localităților, protejarea consumatorilor, înregistrarea societăților comerciale

Pásztor Csaba

Conferința Comisiei de Tineret a Societății Economiștilor din Ungaria

Conferința tradițională a avut loc în zilele 20-21 martie a. c. la Szolnok (Ungaria), cu o masivă participare a studenților facultăților și institutelor de învățământ economic superior, precum și a absolvenților din ultimii ani ai acestor instituții de învățământ. La conferință a participat o delegație a tinerilor economiști din țara noastră. Tema principală a conferinței, datorită apropiatei intrări a Ungariei în UE (1 mai a. c.) a fost capacitatea de concurență a Ungariei pe piața UE. Expunerile au fost ținute de cunoscuți specialiști de vază, apreciați și peste hotare: Academician Kádár Béla, președintele Asociației Economiștilor din Ungaria (Diferențierea capacității de concurență la diverse culturi, dezvoltarea și diminuarea importanței ei), Mádi László, deputat în parlamentul maghiar(Înviorare fragilă), Academician Sárközi Tamás (Capacitatea de concurență sub aspect juridic), Fodor István, președintele firmei Ericsson din Ungaria (Dimensiunile sarcinilor de integrare în UE ale Ungariei), Szanyi Tibor, secretar de stat la Ministerul agriculturii si al dezvoltării regionale (Capacitatea de concurență prin oglinda agriculturii), Czakó Erzsébet, conferențiar la Universitatea de Stiințe Economice și de Stat din Budapesta (Metamorfoza listei cu privire la capacitatea de concurență), Pitti Zoltán, cercetător principal, conferențiar la aceeași universitate (Dileme ale menținerii dezvoltării economiei maghiare), Halm Tamás, secretar general al Asociației Economiștilor din Ungaria, vicepreședinte al Oficiului de Dezvoltare Națională, Heil Péter,deasemenea vicepreședinte al Oficiului de Dezvoltare Națională, Bakonyi Péter, consilier la Ministerul de informatică, Kacsirek László, director adjunct al Institutului Superior Economic Szolnok.

Gáti Attila

Comunicări

A VI-a Întâlnire a Tinerilor Economiști

Între 14–16 mai 2004 în Odorheiu Secuiesc are loc a VI-a Întâlnire a Tinerilor Economiști. Tematica centrală a întâlnirii: „Întreprinzătorii tineri în fața aderării la Uniuniea Europeană". Vă stăm la dispoziție cu informații suplimentare la numărul de telefon 0264-431488 sau la adresa mail: rmkt@from.ro .

Bursă

Asociația Economiștilor Maghiari din România oferă o bursă pentru realizarea unui eseu pe tema "Piața serviciilor în economia românească", informații suplimentare la adresa mail: rmkt@from.ro

Activități programate de Clubului Economiștilor pe lunile martie-aprilie-mai 2004.

- 31 martie: Concursul tradițional republican privind rezolvarea studiilor de caz de management (faza locală). Clădirea Facultății de științe Economice, Universitatea Babeș-Bolyai,
- 21-23 mai: Faza finală a concursului, Băile Sovata, Centrul de Instruire Teleki,
- 16-18 aprilie: Întâlnirea națională a Studenților Economiști (Tabăra Mol), Râmetea, județul Alba, Casa "Tóbiás",
- Excursie pentru vizitarea Bursei de valori din București (data se va anunța ulterior: aprilie-mai)